

Geocaching

Geocaching [geokešing] je hra na pomezí sportu a turistiky, která spočívá v použití navigačního systému GPS při hledání skryté schránky zvané cache, o níž jsou známy jen její geografické souřadnice. Při hledání se používají běžné turistické přijímače GPS. Člověk, zabývající se geocachingem, bývá označován slovem geocacher (čti geokešr). Po objevení cache (a zapsání, případně výměně obsahu - viz níže) ji nálezce opět uschová a zamaskuje.

Jednou ze základních myšlenek geocachingu je umístování caches na místech, která jsou něčím zajímavá a přesto nejsou turisticky "objevená". V popisu cache jsou pak uvedeny informace o takovém místě s jeho zvláštnostmi a zajímavostmi. Cache se ale umísťují i do zajímavých míst velmi frekventovaných. V některých případech je zajímavým právě úkol, který je s nalezením cache spojen.

Historie a současnost

Geocaching vznikl v USA bezprostředně poté, co 1. května 2000 rozhodnutí tehdejšího amerického prezidenta Clintona odstranilo umělou odchylku, přidávanou do signálu GPS, a zlepšilo tak přesnost tohoto navigačního systému pro běžné civilní uživatele z desítek až stovek na několik metrů. K červnu 2005 bylo ve 215 zemích na celém světě přes 171 000 skrýší pro geocaching, z toho zhruba 700 v Česku. V září roku 2006 vzrostl počet skrýší v Česku na celkem 2570 a český geocaching dále prožíval svůj boom, neboť v listopadu 2007 bylo na českém území zaregistrováno již přes 5600 skrýší. Na začátku března 2008 bylo na světě registrováno přes půl milionu míst, z toho 6600 v Česku. Podle statistik serveru geocaching.com najde alespoň jednu cache za týden v průměru kolem 50 tisíc lidí.

Počátkem roku 2009 je v ČR registrováno 10997 skrýší z celkového počtu 713 415 po celém světě.

Komunita geocacherů organizuje rozmanité kolektivní akce („setkávací“ cache) s programem jako jsou např. úklidy v přírodě, Geosetkání, Geohry (viz výše CITO cache, Event cache).

Cache

Cache bývá nejlépe vodovzdorná, většinou plastová schránka, kanystr, apod. Zakladatel cache (tzv. owner, z angl. owner=majitel) po jejím umístění zveřejní její souřadnice na některý internetový server zabývající se geocachingem. Schránka by měla být dostatečně veliká, aby se do ní vešel deník (tzv. logbook), do něhož se zapisují její nálezci. Bývá zvykem umísťovat do cache také nějaké „dárky pro objevitele“. Nálezce cache si smí dárek ponechat (a například přenést do další cache), ale měl by místo něj vložit něco vlastního (jiný dárek) pro další účastníky hry.

http://wiki.geocaching.cz/wiki/Založení_cache

Obsah cache

Schránka by měla vždy obsahovat alespoň logbook a informaci pro náhodné nálezce. Schránka (nebo alespoň logbook) by měla být jednoznačně označena názvem cache.

Vhodným doplňkem základního obsahu cache je pak ještě tužka, uzavíratelný plastový sáček pro vodotěsné uložení logbooku a tužky a náhradní plastový sáček pro zabalení schránky (pokud je schránka od zakladatele takovým sáčkem opatřena).

Pokud to rozměry schránky cache dovolí (tedy všechny kromě velikosti "micro" - viz níže), může zakladatel cache přiložit drobné předměty na výměnu (výše zmíněné dárky), nebo trasovatelné předměty (TB nebo GC, viz níže).

Pokud náleze v cache neobjeví žádný předmět na výměnu, nebo se mu žádný nelíbí, nemusí si jej vzít. Může v cache ale zanechat jiný takový drobný předmět. Rozhodně by si ale neměl vzít žádný předmět z cache, aniž by do cache jiný předmět výměnou vložil. Vhodnost konkrétních předmětů pro vložení do cache je dána jednak velikostí schránky, ale také představou, že nejčastějšími geocachery, kteří se na výměnu těší, jsou děti. Naprosto nevhodné jsou tedy předměty jako peníze (s výjimkou symbolických platných mincí jako např. jednotlivé mince cizích měn), cigarety, předměty s nemravným vyobrazením apod. Nepřípustné je vkládání jakýchkoliv potravin (žvýkačky, sušenky...).

Speciální předměty v cache

V keších je možné nalézt i speciální trasovatelné předměty. Jsou to buď travelbugs – předměty opatřené speciální kovovou známkou s unikátním identifikačním kódem, nebo geocoins (nebo též počestně geomince) – speciální mince s unikátním identifikačním kódem. Každý takový předmět má svůj current goal (úkol), který je uveden na serveru, nebo přímo u travelbugu či geomince na kartičce. Current goal obsahuje zpravidla cestovní cíl travelbugu či geomince (např. "docestovat do Japonska"), nebo jiné přání ownera (např. "travelbug musí přebývat v keších blízko vody"). Pro travelbug se užívá také zkratka TB a pro geocoin GC.

Pokud nalezená cache obsahuje TB nebo GC, může se geocacher rozhodnout, zda předmět (nejlépe výměnou za jiný připravený TB, GC, nebo drobný předmět) z cache odnese (a pokusí se splnit či pomoci splnit jeho úkol co nejdříve přenesením do další cache podle jeho "current goal-u"), nebo zda si TB resp. GC pouze prohlédne (a poznamená jeho unikátní kód pro pozdější registraci na serveru).

Kromě TB a GC, registrovatelnými na serveru Geocaching.com, se občas objevují i jiné trasovatelné předměty. Tyto jsou ale trasovatelné pomocí jiných serverů (např. geokrety.org). Tyto aktivity jsou zpravidla organizované jednotlivci nespokojenými se skutečností, že s pořízením TB či GC je nutné (kromě výrobní ceny geocoiny) zaplatit drobný poplatek (jednotky dolarů) určený k financování provozu serveru.

Pokud se chce geocacher stát majitelem TB či GC (a s určením nějakého "current goal-u" jej vložit do nějaké cache), má možnost je získat pomocí některého z mnoha e-shopů zaměřených výhradně na prodej tohoto typu zboží a jiných doplňkových "geocaching" předmětů (přístrojů GPS, oblečení, plastových schránek apod.)

Typy skryší (caches)

Podle velikosti

Micro – velmi malá schránka, typicky lehce upravená a přizpůsobená krabička od filmu, od bonbonů tic-tac, od léků apod. Pro její možnost umístit ji nenápadně i do frekventovaných prostor se používá nejčastěji pro caches v centrech měst apod. Micro-cache bývá doplněna magnetem pro snadnější uchycení na kovových konstrukcích a bývá i velmi umně maskována tak, aby co nejlépe splynula s okolím. Pro svoji miniaturní velikost se do micro-cache nevkládají žádné předměty na výměnu, ale téměř výhradně pouze logbook.

Small – malá schránka, přibližně o objemu malé krabice na ohřívání potravin v mikrovlnné troubě, která se také jako schránka často používá. Small-cache obsahuje logbook a menší předměty na výměnu.

Regular – schránka ideální velikosti, vejdou se do ní kromě logbooku i větší předměty na výměnu, malé plyšové hračky apod. Často se pro ni používají běžné krabice na ohřívání potravin v mikrovlnné troubě.

Large – specializované výjimečné schránky, jejichž nadměrná velikost bývá zaměřena speciálně pro ukládání větších předmětů na výměnu (např. knih a CD).

Podle charakteru

Tradiční cache - schránka je umístěna přímo na místě definovaném zveřejněnými souřadnicemi.

Multi cache - k nalezení cílové (tzv. finální) skryše je potřeba nalézt nejprve skryš první danou zveřejněnými souřadnicemi a z informací získaných v první skryši nalézt skryš finální, případně druhou, třetí... až finální. Multi cache má mnoho podob, spojuje je ale shodná filosofie postupného hledání řetězce pomocných skryší směřujících k nalezení skryše hlavní. Jednotlivé pomocné skryše se nazývají stage (z angl. stage=stupeň).

Mystery cache - zveřejněné souřadnice ukazují zpravidla do blízkého okolí cache, ale skutečné souřadnice musí geocacher dopředu získat například prostudováním nějakých informací, vyluštěním hádanky, šifry apod. Někdy se též tato cache nazývá unknown.

Webcam cache - speciální cache, která neobsahuje ukrytou schránku, ale přivede geocachera před objektiv konkrétní popsané webkamery. K virtuálnímu "odlovení cache" pak stačí, aby jiná osoba snímek z webkamery dostupný na internetu uložila. Geocacher pak uložený snímek přiloží jako důkaz k elektronickému logu cache. Nové webcam cache již nelze od konce roku 2005 na serveru Geocaching.com zakládat. Je nutné použít jiný server pro geocaching, nebo přejít na hru Waymarking.

Letterbox - Kombinace geocachingu a starší hry letterboxing. Oproti tradiční cache obsahuje navíc razítko, které si nálezce otiskne do svého deníčku. Další podrobnosti viz Letterboxing North America <http://www.letterboxing.org/>

Virtuální cache - na zadaných souřadnicích není ukryta žádná skutečná schovaná schránka. Geocacher musí na hledaném místě něco zjistit (např. jména na pomníku apod.) a odeslat tyto

informace ownerovi cache pro uznání logu. Tyto cache již není možné na geocaching.com zakládat, ale je možné je stále hledat.

Earthcache - obdoba virtuálních keší. Earthcache se zakládá v místech s geologickou či jinou zajímavostí týkající se naší Země. Podobně jako u virtuálních cachí není úkolem najít cache, ale dojít na dané místo, zjistit nějaké informace, udělat fotografie atd. Vždy záleží na zakladateli, jaké podmínky pro uznání logu stanoví.

Event cache - setkání geocacherů. Společenská událost spojená např. se stylovým programem (např. CITO - viz níže). Na setkání dochází k hromadné výměně travelbugů nebo geocoinů.

Cache In Trash Out Event (CITO) - setkání (event), na kterém se geocacheři snaží vyčistit vybrané území od nepořádku a odpadků, které v přírodě ponechali lhostejní lidé. Je to společenské setkání spojené s ekologickým chováním geocacherů k přírodě.

Server Geocaching.com

Nejstarší a v České republice nejvíce využívaný server je <http://www.geocaching.com/>. Server umožňuje registrovaným uživatelům prohlížet cache na libovolném místě po celém světě. Také si zde uživatel vede svůj online log, do kterého si zapisuje nálezy. Kromě některých soukromých údajů jsou veškerá data (logy, fotografie, osobní statistiky) přístupná všem registrovaným uživatelům serveru. Každý tak může sledovat nejen vlastní nálezy jednotlivých cache, ale najít si i statistiky nálezů jiných lovců.

Server také umožňuje sledování trasovatelných předmětů, takže lze získat informace o "current goal-u" nalezeného TB či GC, stejně tak i o historii putování či aktuální pozici konkrétního TB či GC,

Server Geocaching.cz

Česká komunita geocacherů se pohybuje na serveru <http://www.geocaching.cz>. Je zde např. diskusní fórum českých geocacherů s mnoha tématy, informace o zajímavých programech, webech, chystaných setkáních apod.

Další české stránky <http://www.poklady.com/>

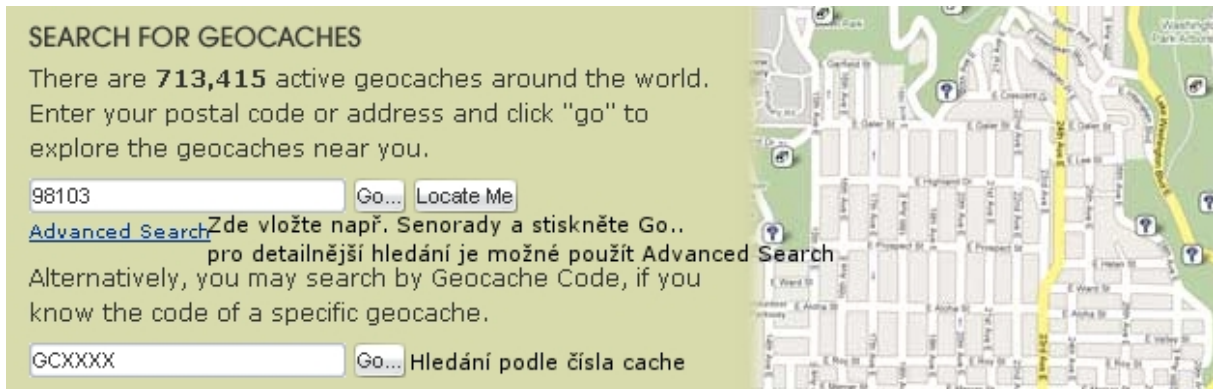
Jak začít?

Geocaching je možné provozovat i bez GPS navigace, nicméně ta nám usnadní značnou část práce, proto si trochu přiblížíme co potřebujeme v této oblasti. Drtivá většina lidí v dnešní době vlastní mobilní telefon na který je možné instalovat různé aplikace, takže se nabízí možnost nainstalovat si navigační software do telefonu a používat jej jako GPS. K tomu potřebujeme ještě GPS modul, který je možné pořídit za pár stovek.

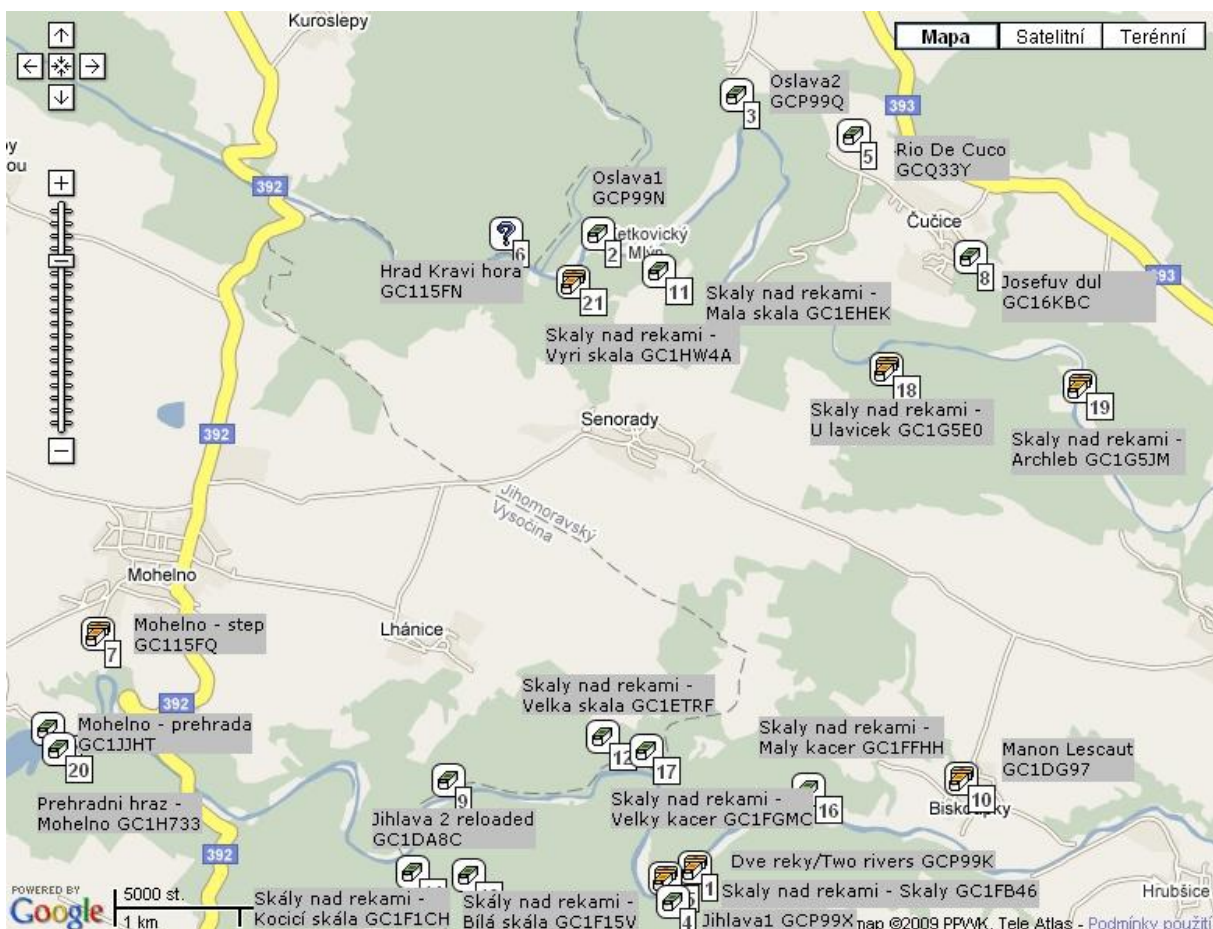
Jako základní software je možné použít Handy Geocaching (<http://hg.destil.cz/>) nebo Locify (<http://www.locify.com/>), obě jsou v češtině a pro správnou funkčnost potřebují připojení k internetu. Mapy obsahují pouze v online verzi, tzn. že při hledání se mapa stahuje z internetu a pokud nemáte nějaký datový tarif, tak se to pěkně prodraží. Nicméně tyto aplikace jsou navrženy primárně pro geocaching, takže nám to hledání usnadní.

Samozřejmě lze použít klasické turistické navigace nebo navigace do auta pokud mají potřebný mapový podklad pro turistiku. Zde jen zadáte geografické souřadnice pokladu, který chcete najít a můžete vyrazit.

Jestliže chceme zjistit, zda se v dané oblasti nacházejí nějaké cache, použijeme stránku <http://www.geocaching.com/>

V prvním poli hledáme podle adresy, případně je možné použít Advanced Search pro hledání podle uživatele, země apod. Ve druhém poli hledáme podle čísla cache, ty v našem okolí můžete vidět na následující mapce, kde je krom jejich názvu uvedeno i jejich číslo GCxxxx.

Pro vyhledání v okolí Senorad můžete použít následující link

<http://www.geocaching.com/map/default.aspx?lat=49.12309584733495&lng=16.242942810058594&zm=12&mt=m>

Zdroje:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Geocaching>

http://wiki.geocaching.cz/wiki/Hlavní_strana

http://wiki.geocaching.cz/wiki/Co_a_jak_v_geocachingu

<http://www.geocaching.com/>